

Onderwerp: Jaarstukken 2022 en ontwerpbegroting 2024-2027 Groene Metropool Regio (GMR)

Ons kenmerk: 2023-025302

Nummer.

Elst, 9 mei 2023

AAN DE RAAD

1. Voorstel

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2022;
2. In te stemmen om het overschot op de jaarrekening van € 320.957 naar rato terug te laten vloeien naar de deelnemende gemeenten;
3. Geen zienswijze op de jaarstukken in te dienen;
4. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2024-2027;
5. In te stemmen met de verhoging van de inwonerbijdrage naar € 8,55 voor 2024;
6. De verhoging van € 52.600 in het meerjarenperspectief van de Kadernota 2024 bij het onderdeel bijdragen aan verbonden partijen te (laten) verwerken en voor € 31.700 uit de CDOKE middelen te dekken;
7. Geen zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2024-2027;
8. Geen zienswijze in te dienen op het lidmaatschap van VNG Gelderland.

Inleiding

Het algemeen bestuur van de GMR heeft op 19 april jl. de jaarstukken 2022 en de ontwerpbegroting 2024-2027 in concept vastgesteld. U wordt gevraagd kennis te nemen van de jaarstukken 2022 en in te stemmen met de voorgestelde besteding van het overschot.

Daarnaast wordt u gevraagd kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2024-2027 en akkoord te gaan met de verhoging van de inwonerbijdrage voor 2024 van €7,47 naar €8,55.

De synergie tussen de vijf opgaven wordt steeds duidelijker zichtbaar en soms leidt dit tot nieuwe keuzes. Zo passen onderdelen uit het speerpunt Bruisende binnensteden, krachtige kernen beter binnen het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) van de Productieve regio dan binnen de opgave Ontspannen regio. Daarom wordt dit speerpunt aan een andere opgave toegewezen. In de begroting die nu voorligt is dit zo verwerkt.

Beoogd resultaat

Door de financiële en beleidsontwikkelingen ontwikkelingen van de GMR te volgen, kunnen we tijdig constateren of er een zienswijze ingebracht moet worden voordat de jaarstukken en ontwerpbegroting door het Algemeen Bestuur worden vastgesteld.

Argumenten en onderbouwing

1.1+3.1 De jaarstukken geven geen aanleiding voor het indienen van een zienswijze

In de jaarrekening wordt op een heldere en juiste wijze de voortgang van de regionale samenwerking en de besteding van de budgetten in de GMR verantwoord.

2.1 Het overschot vloeit terug naar de deelnemende gemeenten

Conform artikel 31 lid 8 van de Gemeenschappelijke Regeling vloeit een positief saldo naar rato terug naar de deelnemende gemeenten.

Het overschot van de ontvangen inwonersbijdrage, dat deel dat niet is uitgegeven of verplicht, bedraagt per 31 december 2022 € 320.957.

Op basis van het inwonersaantal per 1 januari 2021 betekent dit een restitutie van € 0,40 per inwoner. Dit betekent voor Overbetuwe $48.214 \times 0,40 = €19.286$

Het overschot 2022 kan als volgt worden gespecificeerd:

-	Regiobureau	€ 157.799 (resultaat)
-	Opgaven	€ 163.158 (schuld)
	Saldo	€ 320.957 (onbenutte inwonersbijdrage)

De onbenutte inwonersbijdrage is ontstaan doordat projecten later zijn gestart dan gepland, of in afgeslankte vorm zijn uitgevoerd en kosten lager zijn uitgevallen dan begroot.

5.1 Instemmen met de verhoging van de inwonerbijdrage met €1,08,- per 2024

Zoals aangekondigd in de brief van 17 maart 2023 (de financiële en beleidsmatige uitgangspunten in 2024 (zie bijlage) aan de gemeenteraden en colleges van de deelnemende gemeenten, heeft de Groene Metropoolregio te maken met externe ontwikkelingen die de kosten per inwoner in 2024 verhogen. Oorzaken zijn de hoge inflatie, de stijging van de Cao-lonen en de bijdrage Regionale Energiestrategie (RES).

Bijdrage RES

Met ingang van 2023 heeft het Rijk een jaarlijkse bijdrage van € 500.000 structureel toegekend tot 2030. Om de ambities en afspraken uit de RES 1.0 uit te voeren en in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen is een bedrag van ongeveer 5 ton jaarlijks nodig, boven op de rijksbijdrage. Dit is binnen het Nationaal Programma RES en met de minister besproken. Daarnaast is er in het Bestuurlijk Platform Circulaire Regio aangegeven dat hiervoor draagvlak is.

Gemeenten beschikken nu over een stevig gegroeid budget voor klimaataanpak. Voor de regiogemeenten gezamenlijk ca.13 miljoen euro. De verdere onderbouwing voor de 5 ton is uitgewerkt in het Uitvoeringsplan RES 2023 - 2030. Omdat de RES binnen onze regio onderdeel is van de GMR, stijgt de inwonersbijdrage. Dit betekent dat de gevraagde inwonersbijdrage voor de opgave Circulaire regio met ingang van 2024 met € 0,58 toeneemt ten behoeve van RES-taken. Inclusief indexatie bedraagt de stijging € 0,64 per inwoner. Dekking kunnen gemeenten financieren uit de "Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)."

Inflatie

Voor het begrotingsjaar 2024 is conform de BRN-methodiek (Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen) gewerkt met een inflatiepercentage van 7,3%. Ten opzichte van de voorgaande begroting 2023-2026 is dit een stijging van 4,6%. Met dit percentage is de begroting aangepast.

4.1+8.1 De ontwerpbegroting geeft geen aanleiding voor het indienen van een zienswijze

De begroting 2024-2027 kent zijn oorsprong in de regionale agenda 2023-2024 welke op 6 juli 2022 door uw bestuur is vastgesteld. Daarom is de begroting 2024-2027 in beknopte vorm samengesteld en ligt het zwaartepunt op de vertaling van de regionale agenda naar de begroting 2024-2027.

9.1 We dienen geen zienswijze in op het lidmaatschap van VNG Gelderland

Niet alleen voor de Gelderse gemeenten maar ook voor de Gelderse regionale samenwerkingsverbanden bestaat de mogelijkheid om lid te worden van de (100-jarige) VNG Gelderland. In de praktijk participeert onze regio al jaren binnen deze vereniging. Het formele lidmaatschap is tot op heden nog niet geregeld. Het algemeen bestuur heeft al eerder uitgesproken dit te formaliseren om daarmee, net als de andere regionale samenwerkingsverbanden, te participeren in deze vereniging en daarmee de belangen van de samenwerking te dienen.

Echter voor een formeel besluit dienen eerst de deelnemende gemeenteraden in de gelegenheid gesteld te worden om een zienswijze in te dienen (zie art. 31a Wgr). Het lidmaatschap van VNG Gelderland is kosteloos voor regionale samenwerkingsverbanden omdat het heffen van contributie betekent dat gemeenten binnen een samenwerkingsverband dan tweemaal bijdragen.

Kanttelingen en onderbouwing

N.v.t.

Financiën

In de begroting 2024-2027 zijn de vijf opgaven (programma's) en het regiobureau samengebracht. Vanwege BBV-eisen (Besluit Begroting en Verantwoording) heeft de begroting een scope van vier jaar. De begroting is sluitend.

Samengevat voor 2024 en ter vergelijking 2023 zijn de bijdragen per inwoner¹ (afgerond):

Bijdrage per inwoner	2023	2024
Regiobureau	€ 2,57	€ 2,71
Verbonden regio	€ 1,49	€ 1,58
¹ Productieve regio	€ 0,94	€ 1,05
Met uitzondering van de gemeente Mook en Middelaar die 50% korting krijgt op de inwonersbijdrage aan het procesgeld		
Circulaire regio	€ 0,91	€ 1,56
(artikel 29, lid 3 van de G.R.). Dit vanwege de unieke situatie dat het als enige gemeente gelegen is in de provincie Limburg,		
Ontspannen regio	€ 0,62	€ 0,66
waardoor het als enige niet-Gelderse gemeente o.a. niet altijd gebruik kan maken van investeringen in de regio vanuit de		
Groene Groen regio	€ 0,94	€ 0,99

	€ 4,90	€ 5,84
Totaal voor 2023 / 2024	€ 7,47	€ 8,55

Een vast (financieel) onderdeel van het meerjarenperspectief in de Kadernota betreft de (totale) bijdrage aan de verbonden partijen. Jaarlijks wordt aan de hand van de ontvangen conceptbegrotingen bepaald welk aanvullend bedrag in onze begroting moet worden opgenomen. In dit geval gaat het om een (structurele) verhoging € 1,08 per inwoner. Het bedrag van afgerond € 8,55 per inwoner omvat de kosten van het regiobureau ten bedrage van € 2,71 per inwoner en het overige deel € 5,84 betreft de kosten van de opgaven. Oorzaken zijn de hoge inflatie, de stijging van de CAO-lonen en de bijdrage RES.

De bijdrage voor de RES wordt gedekt uit de in mei 2023 door het rijk beschikbaar te stellen "Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)". Dit is een bedrag van 0,65 cent per inwoner van Overbetuwe= $48.703^2 \times 0,65 =$ afgerond € 31.700. Deze middelen, die veel meer omvatten dan inzet ervan om de bijdrage aan de GMR te verlagen, ontvangen de gemeenten na beschikking van het rijk in mei 2023 en over de besteding ervan dient de gemeente jaarlijks te verantwoorden in de Sisa. Omdat het gaat om een "tijdelijke regeling" gaat dient voorzichtigheid te worden betracht ten aanzien van structurele toedeling van deze middelen aan onderwerpen in het kader van Duurzaamheid.

De jaarlijkse bijdrageverhoging aan de GMR miv 2024 ten bedrage van € 52.600 zal na vaststelling van beslispunt 7 van dit voorstel, verlaagd kunnen worden met € 31.700 naar € 20.900 ($48.703 \text{ inwoners} \times € 0,43$ (verschil tussen €1,08 en €0,65) = afgerond € 21.000). Na instemming van de raad van dit voorliggend voorstel kan het geraamde bedrag voor de verlaging in verband met de ontvangen middelen CDOKE geëffectueerd worden in de meerjarenbegroting 2024.

Daarnaast vloeit het overschot van de Jaarrekening 2022 van de GMR naar rato terug naar de deelnemende gemeenten. Dit betreft voor Overbetuwe het volgende incidentele bedrag: € 19.286 ($48.214^3 \times 0,40$).

Rol gemeente, interactie en initiatiefnemer

We maken deel uit van een Gemeenschappelijke Regeling. Het is aan de gemeenteraden een zienswijze in te dienen op de jaarstukken en ontwerpbegroting.

Duurzaamheid

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen wil toonaangevend worden in circulair denken en duurzaam handelen, in Nederland én Europa. Die ambitie vraagt om inzet van bedrijven, inwoners, maatschappelijke organisaties, de gemeenten en vele andere overheidsorganisaties. We bouwen voort op de eerdere verkiezing tot 'circulaire topregio', tot

² Inwoneraantal per 1 januari 2023

³ Inwoneraantal per 1 januari 2021

